

O B S A H.

Část všeobecná.

	Strana
Zdravotnictví	1
O rozmanitých způsobech plemenění	2
O páření	3
O potravě domácích zvířat	4
Kolik třeba dávatí píce a o dávkách krmiva	9
O nápoji	12
O krmení soli	13
O škodlivých vlastnostech rostlin pácných a o škodlivých a jedovatých bylinách	14
O stájích	17
Jak ošetřovati kůži a o línání srsti	23
O pohybu a o klidu	25
Kterak poznáme, že jest dobytek zdrav	26
0 nemocech vůbec.	
Kterak poznáme, že jest dobytek nemocen	27
Některá pravidla, jichž třeba šetřiti při ohledání nemocného dobytka	31
Některé všeobecné poznámky o lécích a o způsobu, kterak je dobytku podávati	33
0 prostředcích, jimiž možno dobytek krotiti	40
0 některých zvěrolékařských operacích	49
1. Pouštění žilou 49. 2. O sázení plešek 52. 3. O protažení žině 53. 4. O pálení 55.	

Část zvláštní.

1. Kůň	58
0 chování koní	59
O volbě koní plemenných 59. Jak máme chovati koně plemenné 61. Jak nakládati s klisnou a s hříbětem, dokud toto cucá 64. Jak máme nakládati s hříbětem po odstavení 65.	
0 zevnější znalosti koně či o jeho zevnějšku	68
<i>Rozdělení těla koňského</i>	73
<i>Úvaha o jednotlivých částech koně</i>	75
1. Hlava 75. 2. Krk 87. 3. Záhřivek 89. 4. Hřbet 90. 5. Bedra 91. 6. Kříž 92. 7. Ocas 94. 8. Prsa 96. 9. Žebra 97. 10. Slabiny 98. 11. Břicho 98. 12. Šouřečnice, prut a šourek 99. 13. Výmě, hanba a zadnice 101. 14. Přední okončiny 102. a) Plece 102. b) Předramě 103. c) Koleny 104. d) Holeň 105. e) Kůtek 106. f) Spěnačka 108. g) Kroužek 109. h) Kopyto 110. 15. Zadní okončiny 110. a) Stehno 110. b) Čečel 111. c) Kýta 112. d) Kloub hleznový 113. e) Kost pišťalí neb holenní 117. f) Kůtek, spēnačka a kroužek 118.	
0 postavení koně	118
1. O nepravdivelném postavení předních nohou 119. 2. O nepravdivelném postavení zadních nohou 121.	
0 chůzi koně	124
1. O chůzi přirozené 124. 2. O chůzi nepravdivelné 126. 3. O chůzi špatné 127. a) Při nohou předních 127. b) Při nohou zadních 127. c) Kulhání 128.	

	Strana
Barva anebo srst koní	130
1. O srsti bílé, čili o bělouších 130. 2. O srsti žluté čili o plávkách a isabelách 131. 3. O srsti červené čili o ryzácích 132. 4. O srsti hnědé čili o hnědouších 132. 5. O srsti černé čili o vranících 133. 6. O derešácích 133. 7. O strakách a tigřích 133.	
O lysinách	133
Zubosloví	135
1. Zuby mléčné 136. 2. Obměna zubů 137. 3. Zuby stálé 138. 4. Otrázení zubů 139. 5. Období zubů 140. 6. Otržení nepravidelné a nepravidelný chrup 142. 7. Jakých podvodů dopouštějí se lidé na zubech 143.	
O zlých zvycích a nezpůsobech koní	145
Pravidla, kterých při koupi a prodeji koní šetřiti	149
0 kování	153
I. O složení kopyta	154
1. Rohovina kopytní 155. 2. Masité částky kopyta 159. 3. Kostí, chrupavky, slachy a svazy kopytní 160. 4. O vzrůstu a pružnosti kopyta 161.	
II. Jak se okovávají kopyta zdravá	162
1. O jakosti podkov 162. 2. Podkováky 166. 3. Kterak se kování obnovuje a podkova snímá 167. 4. Jak se kopyto vykrajuje 167. 5. Jak jest podkovu zkoušeti 169. 6. Kterak jest podkovy přibijeti 169. 7. Jak kovati v zimě 171. Kterak hleděti kopyt 173.	
III. Jak se okovávají chybňá neb nepravidelná kopyta	175
1. Kopyto ploské 175. 2. Kopyto plné 177. 3. Kopyto kozí 177. 4. Kopyto smačknuté 178. 5. Kopyto křivé 180. 6. Kopyto prstenkovité 181. 7. Kopyto křehké a drobnivé 181. 8. Kopyto hlizovité 182.	
IV. Jak se okovávají koně s chybnou chůzí a nepravidelným postavením	183
1. Narážení nohy 183. 2. Zátin 186. 3. Přestupování 187. 4. Štihlátost 187.	
V. Nemoci kopytní	187
A. Nemoci rohoviny: 1. Rozpuklina v kopytě 188. 2. Štěrbiná v kopytě 192. 3. Duté stěny 193. 4. Hnilé střely 194. B. Nemoci části v kopytě uzavřených: 1. Rak na střele 195. 2. Zápal kopytní 197. 3. Zášlap 199. 4. Podzubky 200. 5. Zakování 202. 6. Zášlaka 204.	
Porodnictví	206
I. O pohlavních částkách matek a o stavu březím	206
II. O porodu pravidelném	211
III. Nepravidelnosti před porodem a při něm	213
1. Potracení čili zmetání a předčasný porod 213. 2. Uzavřené ústí dělohy 214. 3. Přemrstění dělohy 215. 4. Neplodnost 216.	
IV. Nepravidelná poloha a jakost mláďete	218
1. Chybné polohy hlavy 221. 2. Chybné polohy nohou 224. 3. Poloha obrácená 227. 4. Poloha hřbetová 229. 5. Poloha příčná 232. 6. O mláďatech znetvořených a jak se uměle rozkouskují 235.	
V. Nemoci matek po porodě	238
1. Výklop vatené 238. 2. Výklop dělohy 239. 3. Zapálení dělohy 243. 4. Opozdění lůžka 244. 5. Porodní horečka 245. 6. Horečka k mléku 246. 7. Zapálení vemene 247. 8. Poranění vemene 249.	
VI. Nemoci mláďete	250
1. Zapálení pupku 250. 2. Průtrž pupku 250. 3. Průjem mláďat 251. 4. Zácpa mláďat 252. 5. Osutina v hubě 253.	
Nemoci koně	254
I. Nemoci vnitřní	
A. O horečkách vůbec	254
B. O horečkách zvlášť	256
1. Horečka zánětná 256. 2. Horečka oslabující 258. 3. Nádcha 259. a) Nádcha jednoduchá 260. b) Hřiběcí 261. 4. Horečka hostečná 265. a) Hostec prudký 267. b) Hostec chronický 268. 5. Chřípka 268.	

6. Horečka břišní 273. a) Slizavka 273. b) Červivka 275. c) Žlučnice 275. 7. Hlavníčka čili tyfus 277. 8. Snět slezinná 280.	
C. Nemoci mozku	286
1. Závrť 286. 2. Zapálení mozku 287. a) Zapálení mozku pravé 288. b) Zapálení mozku poloprudké 289. 3. Jankovitost 293. a) Jankovitost klidná 294. b) Jankovitost zuřivá 297.	
D. Nemoci vnitřností prsních a dýchadel	297
1. Kašel 297. 2. Katar čili hřiběcí jednoduché 299. 3. Zánět v krku 299. 4. Zánět prsní 301. 5. Zánět srdce a osrdce 305. 6. Zánět bránice 305. 7. Dýchavičnost 306. 8. Dýchavičnost pístitivá 308. 9. Tlucení srdce 309.	
E. Nemoci trávicel	310
1. Nechutenství 310. 2. Kolika 311. 3. Průjem 314. 4. Zácpa 315. 5. Zánět žaludku a střev 316. 6. Zánět pobřišnice 317. 7. Zánět jater 319. 8. O červech 320.	
F. Nemoci močidel a údů pohlavních	321
1. Zástava moče 321. 2. Močivka 323. 3. Močení krve 324. 4. Zánět ledvin 325. 5. Zánět měchýře 327. 6. Zapálení dělohy 328. 7. Bělótok 328. 8. Mor chankrový 329. 9. Pohlavní nemoc neškodná 332.	
G. Nemoci miznic	333
1. Ozhrívka 334. 2. Zmyšlení koně 340. 3. Ochrunutí hřibat 342.	
H. Nemoci soustavy nervovní	344
1. Mrtvice 344. 2. O ochrunutích 346. a) Ochrunutí na půl těla 347. b) Ochrunutí kříže 348. 3. Ztrnutí křečovitě 349. 4. Padoucnice 352. 5. Stavnost 354. 6. Vzteklost 355.	
I. Nemoci kožní	356
1. Pupenčina 356. 2. Svrbivka 358. 3. Lišeje 359. 4. Vyraženiny lupovité a strupovité 361. 5. Svrab čili prašivina 362.	
II. Nemoci zevnější	365
Oddíl prvý.	
1. O ranách vůbec	365
Jak krev zastavití 367. Zahojení ran 369.	
2. Rány kloubní	373
3. O vředech	374
4. Vlček	377
5. O černicích	378
6. Bradavice	379
Oddíl druhý.	
O zevnějších nemocech na hlavě	380
1. Zánět očí od rány 380. 2. Zánět očí nádchový 383. 3. Zánět očí hostečný 384. 4. Lunozrakost 385. 5. Záser 387. 6. Zácerň 389. 7. Bělo na rohovce 389. 8. Zánět v uších 391. 9. Zánět žlázky příušní 391. 10. Píštěl slinice 392. 11. Píštěle zubní 394. 12. Rány na jazyku 395. 13. Rány na mezizubí 396. 14. Zlomeniny na hlavě 397.	
Oddíl třetí.	
O zevnějších nemocech na krku	400
1. Boule na vazú 400. 2. Hliza 401. 3. Píštěl žily 402. 4. Strupovatost hřívý 403. 5. O cizích předmětech v požeráku 403.	
Oddíl čtvrtý.	
O zevnějších nemocech na trupu	405
1. Sadma a útlaky 405. 2. Boule náprsní 409. 3. Otok na břiše 411. 4. Průtrže břišní 411. 5. Zapálení pupku 415. 6. Otok sourečnice 415. 7. Zapálení vemene 416. 8. Zatvrzení semennice čili píštěl semennice 416. 9. Výklop vatené a dělohy 417. 10. Výklop konečníku 417. 11. Zlomeniny na trupu 419.	
Oddíl pátý.	
O zevnějších nemocech na nohou	423
1. Vyplecení 423. 2. Boule náloketní 426. 3. Houba na koleně 429.	

4. Osutina nákolenni 430. 5. Zánět ohybačů 431. 6. Vlašské kosti 434.
7. Podvrnutí spěnačky 438. 8. Mušky 438. 9. Poutko čili obruči
442. 10. O kopytních nemocech 443. 11. Pístěl na chrupavkách
kopytních 443. 12. Ochrnutí kopytního kloubu 445. 13. Nálavky 447.
14. Ochrnutí kyčle 449. 15. Vymknutí čéče 451. 16. Nádory
nápatní čili kotníčky 452. 17. Nakolenice 454. 18. Zajecí noha 457.
19. Noha srně 458. 20. Ústřel 459. 21. Pohmožděny na spě-
načce vzniklé překročením přes ohlavkový řetizek 461. 22. Zácpa
tepen stehenních 462. 23. Zlomeniny na okončinách 463.

2. Hovězí dobytek

O zevnější znalosti hovězího dobytka čili o jeho zevnějšíšku	467
O rozmanitých plemenech hovězího dobytka	468
A. Plemena horská 472. B. Plemena nížin 477. C. Plemena střední 479.	472
Jak poznati stáří hovězího dobytka	487
Jak posouditi, ku kterému účelu se skot nejlépe hodí	492
1. Vnější vlastnosti skotu určeného k tahu 493. 2. Vnější vlastnosti skotu určeného k výrobě mléka 497. Guenonovo mléčné zrcadlo 498.	
3. Vnější vlastnosti skotu určeného ku krmení 505.	
Chov hovězího dobytka	506
Jak dobytek krmiti a jak s ním nakládati	507
O volbě a páření plemenných zvířat	511
Jak obřezlých krav hleděti	514
Jak hleděti krávy a telete před odstavením	515
Jak hleděti telete odstaveného	517
O mlékařství	519
O dobytku určeném k tahu	522
O dobytku krmeném	524
Nemoci hovězího dobytka	528
I. Nemoci vnitřní.	
A. O horečkách	528
1. Nádcha zlá 528. 2. Porodní horečka 530. 3. Snět slezinná 530.	
4. Dobytčí mor 532.	
B. Nemoci mozku	537
Zapálení mozku 537.	
C. Nemoci vnitřností prsních a dýchadel	538
1. Zánět v krku čili záskrt 538. 2. Zapálení plic 539. 3. Snět plicní 540. 4. Souchotiny 545. 5. Zánět srdce a osrdce 546.	
D. Nemoci travidel	548
1. Nechutenství 548. 2. Větrnost čili bubnačka 549. 3. Kolika 554.	
4. Průjem 554. 5. Úplavice 555. 6. Zánět žaludku a střev 556.	
7. Zápět pobřišnice 556. 8. Zánět jater 556.	
E. Nemoci močidel a údů pohlavních	557
1. Zástava moče 557. 2. Močivka 558. 3. Močení krví 558. 4. Zánět ledvin 558. 5. Zánět měchýře 558. 6. Zapálení dělohy 558. 7. Bělotok 558. 8. Pohlavní nemoc neškodná 558. 9. Opozdnění lůžka 558.	
10. Zapálení vemene 558. 11. Puchýřina na pohlavních údech 559.	
12. Vady a nemoci mléka 559.	
F. Nemoci miznic	567
1. Francouzská nemoc 567. 2. Zatvrdlost kůže 569. 3. Lizavost 570.	
4. Drobné kosti 571. 5. Ochrnutí telat 573.	
G. Nemoci soustavy nervovní	573
1. Padoucnice 573. 2. Vrtolhavost 573. 3. Ztrnutí křečovitě 574.	
4. Ochrnutí kříže 574. 5. Vzteklost 575.	
H. Nemoci kožní	576
1. Hrdelnice a paznehtice 576. 2. Kravské neštovice 579. 3. Mušky 581. 4. Pupencina 582. 5. Vyraženina jarní 582. 6. Strupovitost huby 583. 7. Svrab čili prašivina 583. 8. Lišej prašivý 584.	
9. Vši 584. 10. Boule ovadové 584.	

- II. Nemoci zevnější**
 1. Stríl 585. 2. Zlomeniny 586. 3. Útlaky způsobené jhem 587.
 4. Otok na břiše 588. 5. Zapálení aneb otok pupku 588. 6. Otok
 na sourečnici 588. 7. Zapálení vemene 589. 8. Průtrže břicha 589.
 9. Vyklop vařená a dělohy 589. 10. Vyklop konečnicku 589. 11. Vz-
 brání ocasu 589. 12. Vyplecení 590. 13. Ochnutí kyčle 590.
 14. Houba na koleně 591. 15. Náhnět paznehtů 591. 16. Špicaté
 předměty v paznehtech 592.

3. Ovce

- 0 zevnější znalosti ovce či o jejím zevnějšku** 593
1. Plemena ovčí 594
 Africká neb perská ovce s tučným ocasem 595. Ovce uherská neb
 turecká 596. Hajduška 595. Bergamská ovce stěhovavá 596. Ovce
 obecná 596. Ovce německá 597. Ovce nizozemská 597. Ovce
 francouzská 597. Merinka 597. Anglická plemena 599.
2. Jak poznati stáří ovce 599
3. Vlnoznalství 601
4. Plavení ovčí 605
5. Stráž 607
**6. Jak posouditi, která ovce hodí se ku krmení a která ku chovu
 na vlnu** 608
7. Jak poznati zdravotní stav ovce 609
Ověáctví 609
1. Jak ovce krmíti a jak s nimi nakládati 610
 a) Pasení ovčí 610. b) Krmení v ovčíně 611. c) Ovčín 614. d) Na-
 pájení a sřl 616. e) Koupání ovčí 616.
2. Volba a páření plemenných ovčí 617
3. Jak hleděti obřezlých ovčí a jak jehňat 619

Nemoci ovčí

1. Sněť slezinná ovčí 621. 2. Růže sněťovitá 623. 3. Růže na
 hlavě 623. 4. Mor ovčí 624. 5. Hnilět či blednice 625. 6. Moto-
 lice 628. 7. Vlas 629. 8. Tasemnice 630. 9. Červivost žaludeční
 631. 10. Vrtohlavost 632. 11. Vrtocha střechková 634. 12. Vrto-
 čina 635. 13. Ochnutí jehňat 637. 14. Ozhrívka ovčí 639. 15. Vz-
 teklost čili vzteklina 640. 16. Větrnost 640. 17. Úplavice jehňat 641.
 18. Co činiti, když ovce vlnu žerou 642. 19. Hrdelnice a paznehtice 643.
 20. Paznehtice zlá 643. 21. Zapálení vemene 645. 22. Neštovice 645.
 23. Neštovice tvrdé 650. 24. Prašivina 650. 25. Strupovitost huby
 654. 26. Zápal břišců 655.

4. Koza

- 0 plemenech kozích** 657
 1. Koza angorská 659. 2. Koza kašmířská neb tibetská 660. 3. Koza
 domácí 660.

Chov koz

- Jak obřezlých koz hleděti* 661
O porodu neb kození 662
Jak hleděti kůzlat 663
Jak chovati kozy dorostlé 663
Jak chovati kozy v kozině 664
Nemoci kozi 664

5. Vepřový dobytek

- 0 zevnějšíku prasete** 665
Plemena prasete 666
 1. Prase německé 667. 2. Prase uherské 668. 3. Prase polské 668.
 4. Prase francouzské 668. 5. Prase čínské 668. 6. Prasata anglická
 668. 7. Prase dlouhouché 670.
Jak určiti stáří vepřového dobytka 670
Chov dobytka vepřového 671

	Strana
<i>O volbě plemenných prasat</i>	671
<i>Jak krmítí a hleděti plemenných prasat</i>	673
<i>O pojímání, obřezlosti a oprasení</i>	675
<i>Jak hleděti svině a podsvinčat, dokud cucají</i>	677
<i>O chovu mladých prasat</i>	679
<i>Vyřermování prasat</i>	680
Nemoci vepřového dobytka	682
1. Snět slezinná 682. a) Prým 682. b) Nádcha či růže 683. c) Ječné zrno 684. d) Bílá štětina 685. 2. Nádcha či růže dobrá 3. Zapálení mozku 686. 4. Závrať 686. 5. Zánět v krku 687. 6. Katar 688. 7. Zánět prsní 689. 8. Nechutenství 690. 9. Průjem 691. 10. Kolika 692. 11. Požírání mládat 693. 12. Loupání 693. 13. Padoucnice 693. 14. Hnilět štětín 694. 15. Uhrovitost 694. 16. Trichiny 695. 17. Vzteklost 698. 18. Neštovice 698. 19. Všivost 699. 20. Osutina podsvinčat 700. 21. Zánět uší 700. 22. Hrdelnice a paznehtice 700.	
6. Pes	702
<i>Plemena psů</i>	<i>705</i>
Psi divocí 706. Chrti 706. Velký pes dánský 706. Psi hedbávití 708. Křepeláři 708. Pes novofundlandský 708. Pudlík 709. Pes ovčácký 709. Špiclík 710. Psi myslivečtí 711. Pes jezevčí 712. Vikodav 712. Tarač 713. Mops 714. Pinčlové 714.	
Nemoci psů	715
1. Horečka 715. a) Horečka nádchová 715. b) Horečka břišní 715. c) Hlavníčka 716. d) Tyfus 716. e) Horečka hostečná čili hostec 717. 2. Psinka 718. 3. Vzteklost 721. 4. Padoucnice 726. 5. Zánět v krku 727. 6. Zapálení pohrudnice 727. 7. Zapálení plic 728. 8. Dýchavičnost 729. 9. Kašel 729. 10. Úbytě 730. 11. Nechutenství 730. 12. Zánět žaludku a střev 731. 13. Kolika 731. 14. Zácpa 732. 15. Průjem 733. 16. Otrávení 733. 17. Červi 735. 18. O cizích předmětech v hubě a požeráku 735. 19. Krvavé ucho 736. 20. Zánět uší 736. 21. Hlíza 738. 22. Kapačka 738. 23. Nemoci kožní 738. 24. Hmyz 740.	
Dodatek	740
O hlavních či právních vadách aneb o ujištěnosti	741
<i>Tabulka o hlavních vadách a době ujištěnosti v rozmanitých zemích</i>	<i>744</i>
<i>O řízení při vzniklých z prodeje dobytka</i>	<i>747</i>